

ÍNDEX

DICTAMEN 22/2005 sobre l'Avantprojecte de llei de serveis socials.....	2
---	---

Dictamen 22/2005 sobre l'Avantprojecte de llei de serveis socials.

Atenent les competències atribuïdes al Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya per la Llei 7/2005, de 8 de juny, el Ple del Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya, en la sessió del dia 19 de desembre del 2005 aprova el següent

DICTAMEN

I. ANTECEDENTS

En data 25 de novembre del 2005 va tenir entrada al Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya un escrit tramès per l'Honorable Consellera de Benestar i Família de la Generalitat de Catalunya, en què sol·licitava l'emissió del dictamen de caràcter preceptiu, previ a la seva tramitació, de l'Avantprojecte de llei de serveis socials.

La sol·licitud de dictamen va ser traslladada als membres del Ple. La Comissió de treball de Polítiques Socials es va reunir el dia 15 de desembre del 2005 i va elaborar la proposta de dictamen.

Context normatiu

L'Estatut d'autonomia de Catalunya, en l'article 8.2, encomana a la Generalitat, entre altres funcions, la de facilitar la participació de tots els ciutadans i les ciutadanes en la vida política, econòmica, cultural i social. D'altra banda, l'article 52 de l'Estatut d'autonomia faculta la Generalitat per constituir institucions que fomentin la plena ocupació i el desenvolupament econòmic i social en el marc de les seves competències.

II. CONTINGUT

L'Avantprojecte de llei consta d'una exposició de motius, cent set articles distribuïts en nou títols, una disposició addicional i dues disposicions transitòries.

L'**exposició de motius** posa de manifest que, en base a la competència exclusiva de la Generalitat reconeguda per l'Estatut d'autonomia, la Llei estableix la garantia del dret als serveis socials. D'altra banda, cita el context normatiu de la Llei així com els seus antecedents i explica les causes que han dut a la situació actual dels serveis socials.

Així mateix, exposa l'estructura de la Llei i explica que en la seva elaboració s'ha cercat la màxima participació i el màxim consens social i polític.

Finalment, posa de manifest que la Llei vol avançar en el reconeixement del dret als serveis socials de totes les persones en una doble direcció: garantint la igualtat en l'accés als serveis socials com un instrument per a gaudir d'una real integració en la societat i fomentant la solidaritat a través de la garantia de l'atenció prioritària a aquelles persones que requereixen compensar els dèficits que experimenta la seva qualitat de vida.

El **títol primer, "Disposicions generals"**, conté deu articles i defineix els objectius i les finalitats dels serveis socials, desenvolupa els seus principis rectors i els aproxima a les persones destinatàries dels serveis socials.

El **títol segon, "El sistema públic de serveis socials"**, està format per tretze articles i regula el sistema públic de serveis socials, n'ordena l'estructura, funcions i

prestacions. Regula la cartera de serveis com instrument i garantia d'accés a les prestacions garantides del sistema de serveis socials.

El **títol tercer, "Règim competencial i organitzatiu"**, recull dinou articles dividits en cinc capítols. El capítol primer regula les competències de les administracions públiques. El capítol segon, l'organització territorial dels serveis socials. El capítol tercer regula la planificació dels serveis socials. El capítol quart regula la coordinació i col·laboració interadministrativa i el capítol cinquè regula el paper dels professionals en els serveis socials.

El **títol quart, "Participació cívica en els serveis socials"**, està integrat per dotze articles que regulen la participació cívica a tots els nivells dels serveis socials de Catalunya. Introdueix el traspass de la informació i els processos participatius per reforçar la capacitat de les persones d'incidir en la innovació i el futur dels serveis socials.

El **títol cinquè, "Finançament del sistema públic de serveis socials"**, conté nou articles, regula el finançament dels serveis socials i ordena especialment les obligacions de les administracions i de les persones usuàries en el finançament.

El **títol sisè, "Iniciativa privada en els serveis socials"**, amb onze articles, regula el paper de la iniciativa privada en els serveis socials. Distingeix la iniciativa privada social de la mercantil i regula els requisits que els interessats han de complir per crear centres i establiments de serveis socials o gestionar programes i prestacions en aquest àmbit.

El **títol setè, "Formació i recerca en serveis socials"**, té tres articles i regula la formació del personal professional dels serveis socials i també la recerca i la innovació tecnològica en aquesta matèria.

El **títol vuitè, "Qualitat dels serveis socials"**, té cinc articles i s'ocupa de la qualitat dels serveis socials. En aquest títol es preveu l'aprovació d'un pla de qualitat com a instrument que ha de garantir el desenvolupament i l'aplicació dels criteris de qualitat dels serveis socials.

El **títol novè, "Inspecció, control i règim d'infraccions i sancions en matèria de serveis socials"**, conté vint-i-cinc articles estructurats en quatre capítols. El primer capítol regula la inspecció i el control en matèria de serveis socials i la resta de capítols d'aquest títol regulen el règim sancionador en matèria de serveis socials.

La **disposició addicional primera** aborda la situació de les persones amb necessitat de major autonomia personal per la seva dependència per a la realització d'activitats de la vida diària. Es reconeix de manera expressa que es tracta d'una contingència de caràcter general, responsabilitat comuna i solidària del conjunt de la societat.

Les **disposicions transitòries** contenen mesures de desconcentració i descentralització dels serveis de la Generalitat.

III. OBSERVACIONS GENERALS

Primera. El CTESC celebra que s'elabori una nova Llei de serveis socials que pretengui superar els actuals dèficits i la supeditació dels serveis a la suficient dotació pressupostària i que, almenys teòricament, doti de rang de dret subjectiu i universal l'accés als serveis socials.

Però, malauradament, la no determinació de la cartera i el catàleg de serveis buida de contingut pràctic aquesta Llei. El CTESC considera que s'hauria d'haver presentat conjuntament amb l'Avantprojecte de Llei atesa la seva importància, l'enorme vinculació entre ambdues i la dependència dels preceptes legals amb allò que, en un futur, ha de contenir la cartera i el catàleg de serveis. La cartera ha de

determinar els serveis i prestacions, el seu grau d'exigència (atès que diferencia els serveis garantits de la resta), el tipus de drets dels usuaris i usuàries, els perfils professionals que han de compondre les plantilles de cada servei, les ràtios de personal, com a mínim.

De la mateixa manera, el CTESC considera que també hauria estat imprescindible que el Pla estratègic de serveis socials hagués acompanyat l'Avantprojecte de Llei per poder conèixer les necessitats reals per territori, el grau d'intensitat de servei requerit, l'oferta actual de serveis i la previsió de necessitat futura.

La impossibilitat de valorar conjuntament amb l'Avantprojecte de Llei la cartera de serveis i el Pla estratègic, així com també la manca de la memòria econòmica a la que s'al·ludeix en l'Observació general següent, per si mateixes ja podrien constituir suficients motius per no dictaminar l'Avantprojecte de Llei. No obstant això, el CTESC considera que té el deure d'exercir la tasca de consulta i assessorament que li encomana la Llei, motiu pel qual ha fet el present dictamen.

Segona. El CTESC posa de manifest que no se li ha posat a disposició la documentació que, d'acord amb la regulació de l'article 19.3 del Decret 336/2002, li ha de ser remesa juntament amb la norma sobre la qual se sol·licita el dictamen.

En aquest sentit, ateses les característiques de l'Avantprojecte de Llei que es dictamina, el CTESC entén que aquest hauria d'anar acompanyat d'una memòria justificativa i d'un informe econòmic per poder valorar la viabilitat de la seva aplicació.

Tercera. Els preocupants indicadors d'increment de la pobresa amb un alt grau de població en risc d'exclusió per motius diversos i complexos requereixen un esforç pressupostari important i una gestió eficaç des d'una perspectiva social. En concret, el CTESC considera que s'hauria de preveure un increment progressiu d'un punt percentual per any del percentatge de PIB dedicat a despesa social per tendir a la mitjana de despesa de la Unió Europea, augment que permetria gaudir del mateix nivell de benestar que a la resta de la Unió i donar resposta adequada a les creixents necessitats que es plantegen i que actualment situen els serveis socials en perill real de desbordament.

Quarta. L'increment pressupostari també s'ha d'acompanyar d'una gestió eficaç dels recursos públics que, per molt que creixin, sempre seran limitats. Aquest principi, però, no en pot contradir d'altres també bàsics com són el de la universalització, la qualitat i la gratuïtat dels serveis socials. Principis que són imprescindibles per garantir plenament el dret de les persones a gaudir dels serveis socials en igualtat de condicions al marge d'altres consideracions que vagin més enllà de les necessitats pròpies de la persona afectada: condicions socials, familiars, personals, de procedència, etc.

L'Avantprojecte de Llei manté el sistema d'obligatorietat de pagament dels beneficiaris. Certament, com a conseqüència del dèficit pressupostari, avui el copagament és l'única fórmula per poder garantir la suficiència mínima dels serveis socials. Malgrat tot, el CTESC considera que aquest ha de ser un estadi transitori previ a la total gratuïtat dels serveis, independentment de la renda dels beneficiaris. Cal tenir en compte la individualitat de la persona com a subjecte de la garantia del dret universal als serveis socials en igualtat de condicions.

Per garantir la universalització del servei és condició imprescindible que aquests mantinguin la seva connotació de servei públic i que, per tant, s'ofereixin i es gestionin bàsicament des de l'Administració pública. La iniciativa privada dels serveis socials ha de ser subsidiària de la pública i no a l'inrevés. El CTESC troba a faltar en l'Avantprojecte de Llei una aposta decidida en aquest sentit, malgrat reconèixer la necessitat d'una etapa transitòria de consolidació de l'oferta pública. Tot i considerar que és l'Administració pública qui bàsicament ha de gestionar i proveir l'oferta de serveis socials, quan aquests s'hagin d'externalitzar, el CTESC

considera que s'ha de donar preferència a les entitats d'iniciativa social que no tenen afany de lucre.

Cinquena. Atès que el finançament del sistema de serveis socials romandrà supeditat a la determinació de la cartera de serveis i a l'elaboració d'un pla estratègic, el CTESC considera que seria recomanable establir algun paràmetre objectiu de dimensionament del pes dels serveis socials en el conjunt del sistema de serveis públics, cosa que permetria fer una previsió de les possibilitats reals de finançar aquest nou sistema i assignar les responsabilitats en la seva cobertura econòmica.

Sisena. El CTESC considera que les prestacions de naturalesa econòmica amb caràcter general no haurien de substituir serveis socials bàsics.

Setena. Les mancances pressupostàries explicarien per què l'Avantprojecte de llei es basa en la concepció de l'oferta de serveis socials en funció de la demanda, enlloc de la prestació de serveis en funció de les necessitats reals de les persones. El conjunt de l'Avantprojecte de llei parteix del principi que siguin les persones qui s'acostin al sistema per fer-ne ús, quan ha de ser el mateix sistema el que s'ha d'acostar a aquestes per facilitar aquells serveis que els procurin una major autonomia i una vida digna a qui sovint ni disposa de la informació necessària ni de la capacitat per poder decidir o optar per un servei o un altre. És el mateix servei el que ha de garantir l'orientació i el seguiment puntual de l'atenció i evolució en la prestació del servei. És per això que el CTESC considera que fórmules o mecanismes de lliure mercat en l'oferta dels serveis socials, com és el cas del xec de prestacions, no tenen cap sentit amb caràcter general en un servei que requereix una planificació i un seguiment permanent per part de l'Administració amb la participació dels agents implicats.

Vuitena. El CTESC considera que entre els aspectes positius de la norma destaca que s'hagi elaborat amb la participació ciutadana i la voluntat de consensuar al màxim el text de la norma.

Novena. El CTESC considera positiva la descentralització territorial del sistema que proposa l'Avantprojecte de llei, sempre que es garanteixi l'equitat d'accés i de qualitat del servei, perquè reforça la proximitat i la territorialitat. Així mateix, considera positiu el reconeixement de la transversalitat, tant entre diferents administracions, com interdepartamental a la Generalitat de Catalunya i la determinació d'uns requisits mínims de qualitat i d'un sistema per garantir-los mitjançant el control i la inspecció.

D'altra banda, l'Avantprojecte de llei aborda també un tema prou complex com és la concurrència competencial en matèria de serveis socials entre diferents administracions. El CTESC constata que l'articulat dóna resposta a la coordinació en la gestió i la planificació de la prestació dels serveis socials però no proposa un model de govern conjunt i de responsabilitats dels serveis socials entesos com a sistema.

Desena. L'eficàcia del sector dels serveis socials no es pot mesurar per criteris mercantils i d'abaratiment de costos via degradació del servei, sinó per criteris d'equitat, benestar, cohesió social, universalització, professionalització i qualitat contrastada i supervisada pels responsables públics.

Els serveis socials en les societats avançades juguen un doble paper per a la millora del benestar general de la població. D'una banda, per l'aportació directa que el mateix servei comporta per al benestar de les persones usuàries i, de l'altra, per la seva influència positiva en el conjunt del sistema econòmic derivada de la creació de llocs de treball que forçosament han de ser altament qualificats i reconeguts socialment i laboralment.

Conseqüentment, es requereix la dotació suficient de professionals qualificats, socialment i laboralment reconeguts, per donar resposta efectiva i especialitzada a

la creixent i complexa demanda de les persones amb riscos d'exclusió i per col·laborar en la millora global de la qualitat de l'ocupació en el nostre país. L'experiència d'altres països posa de manifest que les societats més cohesionades socialment són les més productives econòmicament. En conseqüència, el CTESC considera que cal incloure com a objectiu de les polítiques socials normalitzar aquelles activitats econòmiques irregulars relacionades amb l'àmbit dels serveis a les persones, creant ocupació i fent dels serveis socials un factor productiu essencial.

Onzena. El CTESC posa de manifest que l'Avantprojecte de Llei no ha previst mesures per millorar les condicions laborals i l'estabilitat dels i les professionals del sistema de serveis socials.

El CTESC considera que l'Avantprojecte hauria d'afavorir la negociació a través de les meses corresponents del personal dels serveis socials, mitjançant un acord marc del sector que garanteixi l'homologació de les condicions laborals dels treballadors de l'àmbit públic i privat.

D'altra banda, el CTESC considera que s'ha perdut l'oportunitat de col·laborar amb l'Institut Català de Qualificacions Professionals per descriure els perfils, les qualificacions i les titulacions dels professionals dels serveis socials. Caldria, per tant, la implicació dels departaments competents en matèria de treball i d'educació per garantir l'oferta formativa més adequada i suficient en relació amb l'àmbit dels serveis socials.

Dotzena. El CTESC troba a faltar en l'Avantprojecte de Llei una regulació específica sobre el paper i les aportacions de les persones voluntàries dels serveis socials per tal d'establir el llindar entre el treball voluntari i el treball de les persones professionals. En cap cas, les iniciatives del voluntariat no han de suplir els serveis públics en la seva funció.

Tretzena. El CTESC considera que l'Avantprojecte de Llei és una oportunitat per repensar els organismes de participació institucional propis de l'àmbit dels serveis socials. Destaca, per exemple, que en el cas de l'ICASS només hi ha una breu referència en la darrera disposició transitòria quan caldria especificar quins seran els seus objectius, funcions i òrgans de participació, si és que els ha de tenir a partir d'aquesta reforma legislativa. El CTESC considera que aspectes tan importants com aquests haurien de quedar recollits i desenvolupats en la mateixa Llei i no restar postergats al desplegament normatiu posterior, ja que amb això s'ajorna el termini d'aplicació real de la Llei i no es garanteix el procés de participació dels agents socials en el seu desenvolupament.

L'Avantprojecte de Llei hauria de preveure una major participació dels agents socials en la negociació i seguiment del mapa i la cartera de serveis socials. També hauria de preveure l'avaluació periòdica d'aquesta, amb participació dels agents socials, per fer el seguiment de la mateixa evolució, valorar-ne el compliment i així, modificar, eliminar i potenciar aquells aspectes que es considerin més adients.

En conclusió, el CTESC considera que la presència dels agents socials més representatius no queda prou garantida per aquest Avantprojecte de Llei. No se superen les actuals limitacions dels òrgans de representació institucional i no s'articulen instruments més útils de participació.

Catorzena. Atesa la importància de la cartera de serveis i del Pla estratègic, el CTESC considera que l'Avantprojecte de Llei hauria de preveure expressament la necessitat del dictamen del CTESC en tots dos casos.

Quinzena. Atesa la indeterminació d'alguns dels aspectes regulats a l'Avantprojecte de Llei, el CTESC considera que fóra bo que s'introduís la previsió expressa del desenvolupament reglamentari.

Setzena. Ateses les característiques de la norma que es dictamina, el CTESC recomana que s'introdueixi la previsió de l'entrada en vigor de l'Avantprojecte de Llei, atès que, en cas contrari, s'entén que la norma entra en vigor als vint dies d'haver-se publicat al DOGC.

Dissetena. Atès que l'Avantprojecte de Llei que se sotmet a dictamen regula una matèria en la qual ja existeix normativa, el CTESC recomana que s'hi inclogui una disposició que concreti amb la major precisió possible les normes que queden derogades.

Divuitena. El CTESC recomana numerar tots els articles correlativament des del començament fins al final de l'Avantprojecte de Llei, així com encapçalar-los amb la paraula "article".

Dinovenena. El CTESC recomana l'ús d'un llenguatge no sexista en el text de l'Avantprojecte de Llei.

IV. OBSERVACIONS A L'ARTICULAT

1. El CTESC considera recomanable introduir canvis en la redacció de l'exposició de motius per tal que sigui més entenedora i permeti identificar amb claredat el contingut i les innovacions que introdueix la Llei.

Malgrat que l'exposició de motius té caràcter expositiu i no pertany a la part dispositiva de la norma, el CTESC recomana que no inclogui declaracions d'intencions ni teoritzacions doctrinals.

D'altra banda, recomana introduir les modificacions següents a l'exposició de motius:

A l'apartat I considera que s'hauria de citar els articles de l'Estatut d'autonomia en els quals es fonamenta la competència de la Generalitat i eliminar la còpia literal de la resta d'articles, atès que considera suficient la seva cita.

Ateses les competències de la Generalitat de Catalunya en matèria de cooperatives, el CTESC considera que al primer paràgraf del punt I de l'Exposició de motius, s'hauria d'incorporar "i de cooperatives" a continuació d'"assistencial" i al punt V "i les associacions d'entitats d'iniciativa social del sector" a continuació de "patronals".

A l'apartat IV considera que s'hauria de tenir en compte el Decret legislatiu 17/1994, de 16 de novembre pel qual s'aprova la refosa de les lleis 12/1983, de 14 de juliol, 26/1985, de 27 de desembre, i 4/1994, de 20 d'abril, en matèria d'assistència i serveis socials.

Es proposa refondre la referència al procés participatiu que es fa a l'apartat V i al X.

Al quart paràgraf del punt V s'hauria de desvincular el concepte de dependència del concepte de gent gran, ja que hi ha persones dependents que no són grans i viceversa.

Al cinquè paràgraf del punt V proposa eliminar "bàsiques mínimes", de manera que la redacció quedi de la manera següent: "(...). El finançament hauria de ser mixt en un període transitori en què s'avançaria cap a la seva gratuïtat universal, amb implicació important dels pressupostos públics (Generalitat i corporacions locals) per finançar les prestacions, (...)".

Al sisè paràgraf del punt V proposa substituir la part final del paràgraf per la següent redacció "Per això, l'Administració pública hauria de garantir una oferta suficient i de qualitat per cobrir les actuals necessitats, preveure i prevenir les futures i establir fórmules de copagament en funció de la renda disponible del beneficiari fins a l'assoliment d'uns serveis socials plenament universals i gratuïts. En definitiva es

tracta de facilitar que els serveis socials siguin un instrument efectiu en generar la distribució de la riquesa, la cohesió social i la qualitat de vida que necessita la nostra població”.

Pel que fa al punt VII, considera que s'ha de posar de manifest que la filosofia amb la qual va crear-se el xec servei en el seu moment va ser la de fomentar l'ocupació de qualitat allà on no existia, crear nous jaciments d'ocupació, mai substituir els serveis socials. Oferir el xec servei en el marc dels serveis socials no es tradueix en la creació de nova ocupació, sinó que simplement esdevé un instrument per resoldre la manca de finançament necessari per atendre la dependència. L'opció del xec servei per atendre persones amb dependència, sense una mínima cobertura pública d'aquesta, pot comportar el desmantellament del sistema de benestar social. El CTESC proposa l'eliminació del xec servei com a modalitat de compra de serveis.

Al primer paràgraf del punt VIII considera que caldria delimitar conceptualment què s'entén per “accions voluntàries” i, alhora, definir les fórmules de col·laboració del voluntariat amb els serveis socials. Al final d'aquest paràgraf s'hauria d'afegir: “que garanteixin, en tot cas, la professionalitat, la qualificació i la formació de les totes les persones que participen al sistema de serveis socials. Al mateix temps, cal vetllar perquè les accions voluntàries no suposin la substitució de treballadors i treballadores i perquè aquestes accions voluntàries es realitzin sota la supervisió d'un professional qualificat”.

Al segon paràgraf del punt VIII considera que s'ha de posar de manifest que l'Administració pública ha de gestionar i proveir un mínim de serveis socials que han de correspondre amb les prestacions essencials, aquelles que donen cobertura a les necessitats bàsiques i que garanteixen la subsistència de les persones a Catalunya. D'altra banda, proposa afegir al final: “i avaluació” com una de les competències que cal reservar al sector públic.

A l'apartat j) del punt IX, el CTESC entén que s'hauria de fer constar que és responsabilitat comuna i solidària del conjunt de la societat donar resposta des dels serveis socials a totes les persones que per la seva situació ho requereixin, i no només a les persones dependents.

Al punt X, proposa que aquesta Llei incorpori elements que permetin avançar cap a uns serveis socials que també tinguin com a objectiu potenciar i facilitar l'autonomia de les persones en general perquè puguin viure una vida amb benestar i dignitat. Igualment, considera que s'hauria d'incloure també com a objectiu d'aquesta Llei normalitzar aquelles activitats econòmiques irregulars relacionades amb l'àmbit dels serveis a les persones i la creació d'ocupació de qualitat, amb l'objectiu de fer dels serveis socials un factor productiu essencial. El CTESC proposa afegir “mitjançant el seu impuls com a sector productiu generador de riquesa i benestar” en el darrer paràgraf del punt X després de “nostre país”.

2. El CTESC recomana unificar la terminologia emprada en l'Avantprojecte de Llei per referir-se a la xarxa d'atenció pública de serveis socials, atès que a vegades s'utilitza també els conceptes de xarxa de serveis socials o xarxa de provisió de serveis socials.

3. El CTESC proposa refondre l'article 1.1 del títol I a partir d'“El sistema...” amb l'article 2.1 del mateix títol, atès que ambdós regulen el concepte de sistema de serveis socials.

4. El CTESC proposa afegir “i econòmic” a l'article 3 del títol I després de “dèficit de suport social”.

5. El CTESC proposa afegir, a l'article 4 del títol I, un nou apartat com a objectiu de les polítiques de serveis socials amb la següent redacció: “k) Normalitzar aquelles activitats econòmiques irregulars relacionades amb l'àmbit dels serveis a les persones i crear ocupació de qualitat, amb l'objectiu de fer dels serveis socials un factor productiu essencial”.

6. El CTESC formula les propostes següents en relació amb l'article 5 del títol I: A la lletra a), afegir al final: "fins a l'assoliment de la gratuïtat dels serveis socials bàsics".

A la lletra e), afegir: "i avaluació" després d'"en la seva programació, control".

A la lletra j), substituir "mitjans usuals" per "mitjans habituals i propers".

A la lletra k), el CTESC considera que s'hauria d'especificar a què es refereix l'Avantprojecte de llei quan parla dels "diferents sistemes de benestar social". En el supòsit que s'estigui al·ludint als sistemes de pensions, de salut i d'educació, caldria incloure, igualment, tot el que fa referència a treball i habitatge. També considera que caldria establir els mecanismes de coordinació amb la societat civil organitzada.

A la lletra l), afegir "i comunitària" després de "situació personal i familiar".

A la lletra p), el CTESC considera que, de la mateixa manera que s'ha de disposar de criteris d'avaluació de la qualitat dels programes, les actuacions i les prestacions, també s'hauria de poder disposar dels criteris que permetin definir el concepte "qualitat de vida de les persones".

7. Al final de l'article 6.1 del títol I el CTESC proposa afegir: "desigualtat social o per a la seva prevenció".

8. El CTESC recomana substituir el títol de l'article 7 del títol I per "Situacions de necessitat d'atenció social" a fi d'evitar confusions amb el de l'article 6 del mateix títol. Així mateix, recomana eliminar "especialment" d'aquest article.

9. A la lletra m) de l'article 7 del títol I, el CTESC proposa afegir la discriminació per raó de malaltia.

10. El CTESC considera que la lletra i) de l'article 8 del títol I hauria o bé de formular-se com un dret o bé hauria de constituir un apartat a part del mateix article.

11. El CTESC considera que s'hauria d'incloure un nou apartat a l'article 8 del títol I sobre el dret als serveis socials de manera permanent mentre duri la situació de necessitat sense cap condicionament conjuntural ni pressupostari.

D'altra banda, a la lletra c), proposa afegir "estat de malaltia" després d'"opinió".

A la lletra n), proposa afegir al final: ", així com la coordinació amb la resta de sistemes del benestar".

A la lletra r), proposa afegir "o no comprèn la llengua" després de "si té alguna discapacitat física, psíquica o sensorial".

12. El CTESC considera que la lletra r) de l'article 9 del títol I hauria o bé de formular-se com un dret o bé hauria de constituir un apartat a part del mateix article.

13. A la lletra d) de l'article 9.1 del títol I, el CTESC proposa afegir "i psicològica" després de "cultural".

14. El CTESC considera que s'hauria de modificar l'apartat 3 de l'article 3 del títol II en el sentit següent: "Els serveis socials bàsics tenen caràcter polivalent, comunitari i preventiu per tal de poder fomentar l'autonomia de les persones per viure dignament, a través de l'atenció de les diferents situacions de necessitat en les quals es troben o les que es puguin presentar en el futur. Els serveis socials bàsics han de desenvolupar respostes en l'àmbit propi de convivència i relació de les persones, tant respecte a aquells ciutadans/es que demanen l'atenció social, com respecte a aquells/es que, tot i trobar-se en situació de desigualtat o precarietat social, no ho fan."

15. A l'article 4 del títol II el CTESC proposa:

A la lletra c), afegir "i/o sociolaboral" després de "i/o socioeducatiu".

A la lletra i), afegir al final: "social, laboral i educativa" .

Afegir una nova lletra l) amb la redacció següent: "Coordinar la mateixa actuació amb la de professionals dels serveis especialitzats, la de professionals d'altres sistemes del benestar social, inclòs el d'ocupació, així com amb d'altres entitats del món associatiu o de les entitats que desenvolupen actuacions en l'àmbit dels serveis socials."

Afegir una nova lletra ll) amb la redacció següent: "Fer seguiment i avaluació dels tractaments socials i intervencions que desenvolupen".

Afegir una nova lletra m) amb la redacció següent: "Aplicar protocols d'atenció i prevenció davant de maltractaments als col·lectius més vulnerables".

16. A l'article 5 del títol II el CTESC considera que caldria determinar quins són els sectors a partir dels quals s'organitzaran els serveis socials especialitzats, així com el nombre i el perfil dels seus professionals. En aquest sentit, entén que l'Avantprojecte de llei hauria de preveure el desenvolupament reglamentari d'aquests aspectes.

17. A l'article 6 del títol II el CTESC proposa:

A la lletra f), afegir al final: "social, laboral i/o educativa".

A la lletra g), afegir "i avaluació" després de "Fer el seguiment".

Afegir una nova lletra i) amb la redacció següent: "Coordinar les seves actuacions amb els professionals dels serveis socials bàsics, els professionals d'altres sistemes del benestar, inclòs el sistema d'ocupació, així com amb els professionals del món associatiu, o de les entitats que desenvolupen actuacions en l'àmbit dels serveis socials."

18. A l'article 7.1 del títol II el CTESC proposa afegir "econòmiques i tecnològiques" després de "i les ajudes".

19. A l'article 8.1 del títol II el CTESC proposa:

A la lletra g) afegir "i de la gent gran" després de "i social".

Afegir una nova lletra: "el servei de teleassistència".

20. El CTESC considera que a l'article 9.1 del títol II hauria de mantenir-se el concepte de prestacions econòmiques que s'utilitza a l'Avantprojecte de llei de prestacions econòmiques d'assistència social.

21. A l'article 9.5 del títol II el CTESC considera que s'hauria d'especificar a la cartera de serveis quines són les "necessitats urgents i bàsiques de subsistència".

22. En relació amb l'article 11 del títol II el CTESC entén que l'Avantprojecte de llei de serveis socials hauria d'establir una cartera de serveis inicial, que prevegi el conjunt de prestacions de la xarxa pública de serveis socials. Aquesta seria la base a partir de la qual cada dos anys el Govern desenvolupés una nova proposta de cartera, amb ampliacions i adaptacions que permetin, de manera gradual, garantir la prestació universal i gratuïta dels serveis socials. Aquesta proposta passaria a tràmit parlamentari.

A l'apartat 3 d'aquest article, el CTESC considera que s'hauria de determinar en què consisteix la "prova objectiva" esmentada.

En referència a l'apartat 5, el CTESC valora que la coparticipació dels usuaris en el cost de les prestacions no es pot deixar a la determinació de la cartera de serveis, ja que podria existir el risc que l'usuari acabés assumint la totalitat del cost de les prestacions, fet que suposaria que el dret als serveis socials quedés molt debilitat. En qualsevol cas, l'Avantprojecte de llei hauria de recollir quins seran els criteris per determinar la coparticipació en el cost de les prestacions.

23. Per evitar que es consideri que en totes les prestacions hi haurà copagament i equiparar la redacció amb l'article 8 del títol V (participació de l'usuari en les prestacions garantides no gratuïtes) el CTESC considera que a l'article 11.5 del títol II s'hauria d'afegir "no gratuïtes" a continuació de "les prestacions".

24. A l'article 12 del títol II el CTESC considera que s'hauria de garantir la participació efectiva dels agents socials més representatius en el procés d'aprovació de la cartera de serveis.

25. El CTESC considera que a l'article 13.3 del títol II cal afegir que es desenvoluparà reglamentàriament.

26. El CTESC recomana revisar el títol de l'article 3 del títol III per evitar la repetició del concepte competències i competent.

27. A la lletra e) de l'article 3 del títol III, el CTESC proposa afegir "avaluació" després de "gestió".

Així mateix, considera que s'hauria d'afegir una nova lletra en aquest article amb la redacció següent: "q) La coordinació amb altres administracions públiques, altres departaments, institucions i amb el moviment associatiu".

28. A l'article 4 del títol III el CTESC proposa afegir un nou apartat amb la redacció següent: "3. Desenvolupar mecanismes de participació dels agents socials en la gestió i el seguiment del mapa i la cartera de serveis socials".

29. A l'article 5 del títol III el CTESC considera que s'hauria d'afegir un nou punt que prevegi la necessària coordinació que ha d'existir entre les diferents regidories, les institucions i el moviment associatiu per elaborar plans d'actuació conjunts.

30. El CTESC entén que l'Avantprojecte de llei hauria d'establir, a l'article 8 del títol III, la dotació i els perfils professionals que corresponen a cada àrea bàsica, ja que sense aquesta dada no és possible valorar si el nombre d'habitants per àrea bàsica és l'adequat. La dotació actual és clarament insuficient, tant pel que fa al nombre com al perfil dels professionals. Cal tenir present que molts ajuntaments, tot i no tenir competències, s'han vist obligats a ampliar les ràtios i els perfils professionals per tal de donar una cobertura més adequada a les necessitats de la ciutadania.

31. El CTESC considera que en el capítol 2 del títol III caldria ser més concret en l'assignació de funcions a les diferents administracions per evitar que hi hagi buits de competències.

32. El CTESC recomana substituir "consell comarcal" per "comarca" a l'article 9.3 del títol III.

33. El CTESC entén que s'hauria d'especificar el nombre d'habitants a què es fa referència a l'article 9.3 del títol III.

34. El CTESC proposa afegir al final de l'apartat d) de l'article 10 del títol III "i interdepartamental" i a l'apartat f) afegir "l'avaluació" després de "seguiment".

35. El CTESC considera que en el procés d'elaboració del Pla estratègic de serveis socials, regulat a l'article 11 del títol III, s'ha de preveure la participació dels agents socials, així com en el seu seguiment i avaluació.

36. El CTESC proposa afegir la redacció següent a l'article 11 del títol III:
"El seu contingut serà matèria de dictamen per part dels òrgans consultius, inclòs el CTESC, atès que tot i no tenir forma de llei o decret, té una influència definitiva sobre una norma amb rang de llei com la Llei de serveis socials de Catalunya.

El Pla estratègic de serveis socials inclourà un mapa de serveis socials on es determini la situació present de l'oferta de serveis socials a Catalunya i la demanda, real i potencial.

En la seva elaboració hi participaran els ajuntaments i la resta d'ens locals com a prestadors de serveis socials objecte del Pla".

37. El CTESC entén que en el procés d'elaboració dels plans sectorials que es regula a l'article 12 del títol III s'ha de preveure la participació dels agents socials, així com en el seu seguiment i avaluació.

A l'apartat 3 d'aquest article, considera que s'ha d'establir que els plans sectorials haurien de tenir la mateixa vigència que el Pla estratègic de serveis socials. En qualsevol cas, considera que l'Avantprojecte de llei hauria de concretar els anys de vigència. D'altra banda, en aquest apartat, a continuació de "tenen vigència plurianual" proposa afegir "segons cada sector".

A l'apartat 4 del mateix article proposa substituir "els plans sectorials poden tenir caràcter transversal" per "els plans sectorials han de tenir caràcter transversal quan sigui necessari".

38. El CTESC proposa afegir "i de justícia" al final de l'article 13.2 del títol III.

39. El CTESC proposa, a l'article 14.1 del títol III, afegir "cultura" després de "justícia".

40. El CTESC considera que a l'article 15 del títol III s'hauria d'afegir a les finalitats dels convenis plurianuals, garantir l'estabilitat de les plantilles de professionals de serveis socials a totes les administracions locals.

41. El CTESC considera que al capítol 5 del títol III caldria afegir un article que garantís la mobilitat voluntària dels professionals de serveis socials entre les diferents administracions competents, atès que no pot ser que no tinguin mobilitat cap a d'altres administracions públiques que també desenvolupen serveis socials al mateix territori.

42. El CTESC proposa la redacció següent per l'article 17.1 del títol III:
"L'organització del sistema de serveis socials ha de comptar amb el personal necessari que disposi de la formació, els coneixements, la capacitat i les aptituds necessàries per garantir l'eficiència i l'eficàcia en la prestació dels serveis socials, i que sigui reconegut laboralment i social".

43. A l'article 18.1 del títol III el CTESC considera que cal afegir "amb l'estabilitat contractual necessària" a continuació de "garantir la disponibilitat i l'adscripció del personal professional necessari". Així mateix, proposa afegir un nou apartat amb la següent redacció: "4. Els professionals contractats a centres privats que proveeixen les administracions rebran les seves retribucions per pagament directe de l'Administració".

44. A l'article 19.1 del títol III el CTESC proposa substituir "als seus professionals" per "a tots els professionals dels serveis socials".

A l'apartat 3 proposa afegir: “i les condicions laborals òptimes” després de “mitjans materials necessaris”.

Finalment, proposa afegir un nou apartat a aquest article amb la següent redacció: “5. Preveure mesures de prevenció i atenció davant de situacions provocades per factors psicosocials que afecten negativament l'estat emocional, cognitiu, fisiològic i de comportament dels professionals.”

45. El CTESC constata que al títol IV, referent a la participació cívica en els serveis socials, s'introdueixen alguns canvis importants respecte el funcionament actual. No obstant això, l'Avantprojecte de llei no deixa clar, ja que no es preveu cap disposició derogatòria, si es mantenen els òrgans de participació existents i quines seran les seves funcions.

46. El CTESC considera que al títol IV hauria d'incloure's un article on es garanteixi la presència dels agents socials més representatius als òrgans de direcció (o presa de decisió) de les entitats gestores del Departament de Benestar i Família i els ens locals. Així mateix, proposa afegir un article a aquest títol que determini la constitució de taules per cada sector de serveis socials amb la garantia de participació de les organitzacions empresarials més representatives del sector, els sindicats més representatius i el Govern de la Generalitat o els ens locals.

47. El CTESC constata que a l'article 3 del títol IV falta la referència als consells supramunicipals regulats a l'article 8 del mateix títol.

48. El CTESC considera que a l'article 4 del títol IV s'hauria de regular els criteris bàsics per establir la composició, l'organització i el funcionament del Consell.

A l'apartat 2 d'aquest article proposa afegir una funció al Consell: “i) Elaboració, planificació i seguiment del mapa i de la cartera de serveis socials”.

49. A l'apartat 3 de l'article 4 del títol IV el CTESC proposa substituir “amb caràcter periòdic” per “com a mínim cada sis mesos”.

50. El CTESC proposa afegir una nova lletra a l'article 4.3 del títol IV amb la redacció següent: “El nombre de sol·licituds rebudes en els diferents sectors i serveis.” Al final d'aquest article proposa afegir l'apartat següent: “El departament competent haurà d'informar amb caràcter urgent d'aquelles sancions imposades a Catalunya per incompliment de la normativa de serveis socials que comportin la suspensió d'un servei o activitat amb caràcter parcial o total, temporalment o definitivament”.

51. El CTESC proposa refundre l'apartat 1 i 2 de l'article 5 del títol IV, atès que són, en part, repetitius.

52. El CTESC proposa afegir, al final de l'article 5.2 del títol IV: “amb criteris d'operativitat, eficàcia, representativitat i proporcionalitat dels seus membres”.

53. El CTESC proposa afegir a l'article 6.2 del títol IV “amb la participació, almenys, de representants de l'Administració autonòmica, local, de les organitzacions sindicals i empresarials més representatives, representants de les entitats prestadores de serveis i dels col·legis professionals relacionats amb els serveis socials” a continuació de “corresponents”.

54. El CTESC proposa afegir “amb la participació, almenys, de representants de l'Administració autonòmica, local, de les organitzacions sindicals i empresarials més representatives, representants de les entitats prestadores de serveis i dels col·legis professionals relacionats amb els serveis socials” a l'article 7.2 del títol IV a continuació de “de cada municipi”.

55. El CTESC proposa afegir: “amb la participació, almenys, de representants de l'Administració autonòmica, local, de les organitzacions sindicals i empresarials més representatives, representants de les entitats prestadores de serveis i dels col·legis professionals relacionats amb els serveis socials” a l'article 8.2 del títol IV a continuació de “o consell comarcal”.

56. El CTESC recomana especificar a l'article 9.1 del títol IV a quines administracions públiques fa referència.

57. A l'article 12 del títol IV el CTESC proposa substituir “informació ciutadana” per “informació a la ciutadania”.

58. El CTESC considera que l'apartat 6 de l'article 2 del títol V s'hauria d'eliminar, atès que no té relació directa amb els principis de finançament.

59. El CTESC proposa afegir “Les necessitats pressupostàries dels ens locals estaran garantides per un sistema de finançament per concert plurianual” al final de l'apartat 1 de l'article 3 del títol V.

60. El CTESC valora que el sistema de pagament dels serveis socials regulat a l'article 4.4 del títol V pot provocar en moltes ocasions el malbaratament dels diners públics, ja que sempre es procurarà gastar tot l'import per tal de no rebre menys l'any següent. La quantitat de cada pagament s'ha de fer en funció de la previsió de despesa en relació amb els serveis i programes proposats per al nou període, i no en funció del que s'ha gastat o no en el pagament anterior.

El CTESC considera que no pot admetre's que l'incompliment de les ràtios de personal pugui ser compensable amb la deducció de l'import del següent pagament. Aquest incompliment, per si mateix, ha de comportar la sanció. En aquest sentit, recomana que el Govern de la Generalitat habiliti les mesures necessàries per garantir la prestació dels serveis públics a la ciutadania.

61. El CTESC proposa l'eliminació del concepte “xec servei” de l'article 4.5 del títol V. En tot cas, si es manté el concepte, el CTESC proposa substituir el terme “xec servei” per “prestació econòmica justificada o finalista”.

62. El CTESC considera que a l'article 5.1 del títol V s'ha de concretar a quines entitats es refereix.

63. El CTESC considera que l'apartat 2 de l'article 5 del títol V s'hauria d'eliminar perquè no té relació directa amb el finançament dels serveis socials especialitzats.

64. El CTESC considera que s'ha de tendir cap a la universalització i gratuïtat dels serveis socials, i això ha de comportar que l'Administració, amb caràcter general, assumeixi la totalitat del cost del servei.

A l'article 7.2 del títol V el CTESC entén que el finançament hauria de plantejar-se per atendre les necessitats –hi hagi demanda explícita o no–, així com també amb finalitats de prevenció, amb independència de les necessitats o no de la demanda. En aquest sentit, proposa la redacció següent d'aquest apartat: “Les administracions públiques han de garantir en tot cas un nivell de finançament adequat per atendre la necessitat de serveis, per al desenvolupament i l'execució d'altres programes i prestacions de serveis socials.

D'altra banda, proposa afegir un nou punt a aquest article amb la redacció següent: “4. Les administracions públiques augmentaran anualment el pressupost per tal d'assolir la plena gratuïtat i universalització dels serveis socials”.

65. A l'article 2.2 del títol VI el CTESC proposa incorporar “cooperatives i societats laborals” a continuació d'“associacions”.

- 66.** El CTESC proposa la redacció següent per l'article 3.3 b del títol VI "L'establiment d'unes condicions laborals homogènies entre el personal i els professionals de les entitats integrades a la xarxa de serveis socials".
- 67.** EL CTESC recomana eliminar "a l'apartat anterior" a l'article 4.3 del títol VI, atès que en l'apartat a què fa referència no s'estableixen requisits.
- 68.** El CTESC proposa eliminar, de l'article 5.2.a) del títol VI "i que formen part de la xarxa d'atenció pública de serveis socials".
- 69.** El CTESC proposa afegir, a l'article 8.3 del títol VI, "i avaluació" després de "funcions de control, seguiment".
- 70.** El CTESC considera que al final de l'article 11.1 del títol VI caldria afegir "com a forma preferent".
- 71.** El CTESC recomana refondre els apartats 1 i 2 de l'article 1 del títol VII.
- 72.** El CTESC proposa afegir "amb la implicació dels departaments competents en matèria de treball i d'educació i d'acord amb allò que estableix la llei 5/2002 sobre el Sistema de qualificacions professionals de Catalunya sobre qualificació, titulació i reconeixement de competències dels professionals dels serveis socials" a continuació de "i recerca" a l'article 1.2 del títol VII.
- 73.** A l'article 2.2 del títol VII el CTESC proposa afegir "directe de les persones usuàries, i indirecte del conjunt de ciutadans i ciutadanes" després d'"en benefici", així com suprimir "especialment de les persones que pateixen situacions de violència".
- 74.** El CTESC proposa afegir al final de l'article 2.3 del títol VII: "Així com els compromisos de formació contínua que adquireixen les entitats o empreses que contracten amb l'Administració la prestació de serveis socials".
- 75.** A l'article 3.2 del títol VII el CTESC proposa afegir "el departament competent en matèria d'universitats, recerca i societat de la informació", després d'"en col·laboració amb".
- 76.** El CTESC considera que al títol VIII caldria parlar més clar que un element a buscar per a la qualitat dels serveis és l'estabilitat laboral dels professionals, i que per tant això ha d'estar present en qualsevol Pla de qualitat dels serveis socials.
- 77.** El CTESC proposa afegir al final de l'article 4.1 del títol VIII la redacció següent "per la qual cosa el seu contingut serà matèria de dictamen per part dels òrgans consultius, inclòs el CTESC, atès que tot i no tenir forma de llei o decret, té una influència definitiva sobre una norma amb rang de llei com al Llei de serveis socials de Catalunya i té una transcendència especial en la regulació de les matèries que es recullen com a pròpies del Consell.
- En la seva elaboració hi participaran els ajuntaments i la resta d'ens locals com a prestadors de serveis socials objecte del Pla".
- 78.** El CTESC proposa afegir, a l'article 5.1 del títol VIII, "i laborals" després d'"a més de les condicions materials, tècniques".
- 79.** El CTESC considera que seria més metòdic i senzill ordenar la tipificació de les infraccions regulades al títol IX per tipus de servei.
- 80.** El CTESC proposa eliminar l'apartat 3 de l'article 1 del títol IX pel perill de la manca d'objectivitat que es pot derivar del fet que l'ens que presta el servei a més inspeccioni. La inspecció i control dels serveis socials ha de ser competència de la Generalitat.

- 81.** El CTESC recomana revisar l'article 3 del títol IX per evitar duplicitats amb el títol VI.
- 82.** El CTESC recomana eliminar l'incís final de l'article 5.2 del títol IX, atès que l'apartat 5 del mateix article regula també la responsabilitat solidària.
- 83.** El CTESC considera que l'article 6 del títol IX no hauria d'estar ubicat en aquest títol, que regula el règim sancionador en matèria de serveis socials.
- 84.** EL CTESC recomana revisar la remissió normativa que incorpora l'article 6.2 del títol IX.
- 85.** El CTESC considera que a l'article 6.4 del títol IX caldria incloure una remissió a la normativa en matèria d'inspecció de serveis socials.
- 86.** Atesos els subjectes responsables de la infracció regulats per l'article 5, el CTESC recomana revisar el títol del capítol 3 del títol IX.
- 87.** El CTESC proposa la següent redacció per a l'article 10.4 del títol IX: "incompliment del requisit de formació en matèria de prevenció de riscos laborals o qualsevol altra matèria legalment establerta com a obligatòria".
- 88.** El CTESC considera que cal aclarir si l'article 12.2 del títol IX inclou l'assetjament.
- 89.** El CTESC considera que l'apartat 10 i el 19 de l'article 12 del títol IX són repetitius, raó per la qual recomana que se'n supprimeixi un dels dos.
- 90.** El CTESC proposa substituir, a l'article 13.1.a del títol IX, la referència al salari mínim interprofessional per l'indicador públic de renda d'efectes múltiples, atès que es tracta d'un indicador de rendes i no de retribucions salarials.
- 91.** A l'article 13 del títol IX el CTESC considera que, en relació amb els apartats b 4) i c 4), s'haurien d'establir mesures per garantir la recol·locació dels treballadors i usuaris afectats pel tancament de l'establiment.
- 92.** A l'article 14.1 c) del títol IX el CTESC considera que reincidència i reiteració són repetitius, raó per la qual proposa que se suprimeixi "reiteració".
- 93.** El CTESC considera que a l'article 14.1 c del títol IX s'ha de fer referència al termini de vigència de la consideració de reincidència o reiteració.
- 94.** A l'article 16.1 del títol IX el CTESC considera que s'hauria d'especificar la duració del termini a la mateixa llei, o bé remetre-ho al desenvolupament reglamentari.
- 95.** El CTESC proposa afegir al final del primer paràgraf de l'article 19 del títol IX la redacció següent: "Només en els casos en què la infracció consisteixi en manca qualitat dels serveis que presta. En la resta de casos caldrà realitzar el pagament de la sanció."
- 96.** El CTESC recomana revisar l'article 20.4 del títol IX a efectes de garantir la seguretat jurídica.
- 97.** El CTESC considera que a l'article 25 del títol IX s'hauria de precisar la durada de la suspensió.
- 98.** El CTESC considera que, atès que només n'hi ha una, la disposició addicional ha de ser "única", no "primera".
- 99.** El CTESC considera que les previsions relatives a la dependència s'haurien d'incorporar a l'articulat de l'Avantprojecte de llei, no en una disposició addicional.

100. El CTESC posa de manifest que les prestacions a què es refereix la disposició addicional serien a càrrec de fons estatals.

101. Pel que fa a la disposició transitòria relativa a les mesures d'adaptació de l'ICASS, el CTESC considera que s'hauria de definir la readaptació i reestructuració d'aquest a partir dels canvis que s'introdueixen en el present Avantprojecte de llei.

102. El CTESC recomana numerar correctament les disposicions transitòries.

V. CONCLUSIONS

El Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya ha valorat l'Avantprojecte de llei de serveis socials i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en el present dictamen.

Barcelona, 19 de desembre del 2005

El president
Rafael Hinojosa i Lucena

La secretària executiva
Teresita Itoiz i Cruells